

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁANY WIELKIE na lata 2008 - 2014

Gmina Sośnicowice

Kwiecień 2008

Dokument opracował:

mgr inż. Piotr Cieślak
Urząd Miejski w Sośnicowicach
ul. Rynek 19, 44-153 Sośnicowice

Spis Treści

1. Wstęp	3
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych	4
3. Charakterystyka miejscowości Łany Wielkie	5
Zagospodarowanie terenu	6
Demografia	7
Rys historyczny	8
Struktura przestrzenna miejscowości	9
4. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Łany Wielkie	9
Zasoby przyrodnicze	9
Dziedzictwo kulturowe	10
Gospodarka i rolnictwo	11
Infrastruktura techniczna	12
Infrastruktura społeczna, kapitał społeczny i ludzki	12
Sport, turystyka i rekreacja	13
5. Ocena mocnych i słabych stron	13
6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących lokalną społeczność w okresie 7 lat	15
Kierunku rozwoju miejscowości Łany Wielkie	15
Wykaz planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć w okresie 7 lat	17
Zadania planowane do dofinansowania w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007 – 2013	19

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plany Odnowy Miejscowości są częścią składową prowadzonych od lat przez Jednostki Samorządów Terytorialnych działań, zmierzających do poprawy sytuacji gmin oraz sprzyjających długofalowemu rozwojowi gospodarstwu kraju i regionu, jego spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. Rozwój i odnowa wsi zakłada podejmowanie na jej terenach zróżnicowanych działań z zakresu działalności gospodarczej, kształtowanie w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia m.in. poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych.

Plan Odnowy Miejscowości Łany Wielkie na lata 2008-2014 opracowano w celu wykorzystania w pełni istniejącego potencjału i szans rozwojowych, a zarazem dostępu do środków pomocowych krajowych i unijnych. Realizacja *Planu Odnowy Miejscowości Łany Wielkie* w głównej mierze jest uzależniona od mobilizacji lokalnej społeczności i jej zaangażowania w podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć na rzecz podniesienia standardu życia, atrakcyjności turystycznej swojej miejscowości, a także zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz rozwoju tożsamości mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości Łany Wielkie na lata 2008- 2014 zaplanowany został na okres 7 najbliższych lat. W okresie tym podejmowane będą określone z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe działania inwestycyjne, a także inne o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym (np. imprezy, festyny). Podjęcie do realizacji danego zadania poprzedzone zostanie przygotowaniem niezbędnych opisów i uzasadnień realizacji zadania, opracowaniem zakresu rzeczowego, określeniem kosztów i terminów realizacji.

Opracowany *Plan Odnowy Miejscowości Łany Wielkie* wraz z opisem zadań inwestycyjnych, stanowić będzie nierozdzielny załącznik do wniosku o dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Zasięg terytorialny Planu wyznaczają granice miejscowości Łany Wielkie.

Plan Odnowy Miejscowości Łany Wielkie na lata 2008 - 2014 jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości oraz zmiany hierarchii priorytetów przyjętych przez Radę Miejską w Sośnicowicach i Radę Sołecką Łan Wielkich. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez radnych, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, sektor publiczny i prywatny.

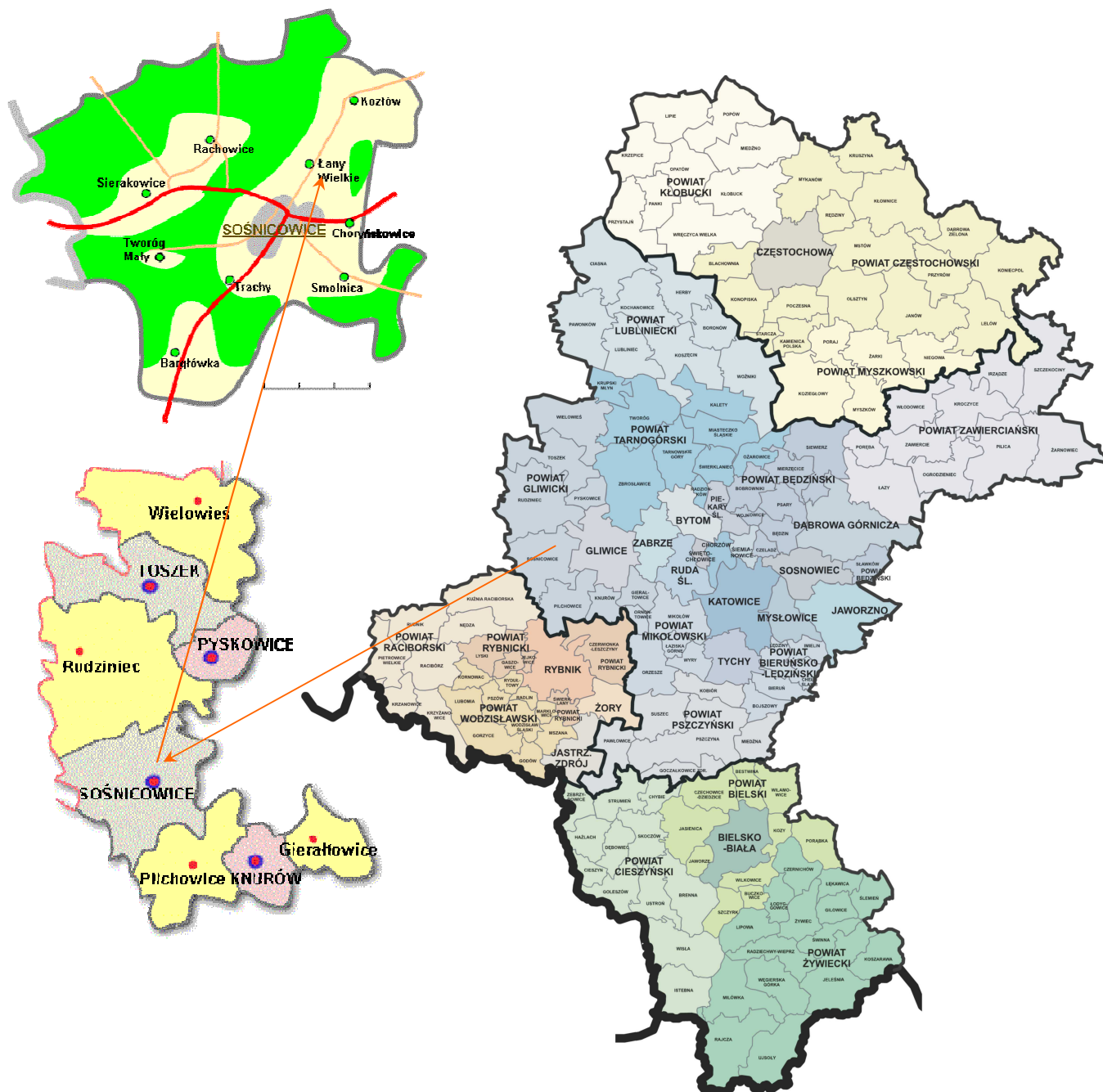
2. ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Opracowany plan jest spójny z:

1. Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013:
Oś Priorytetowa 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
Działanie 2.3 Odnowa i Rozwój Wsi.
2. Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego 2000-2020.
Priorytet - Integracja społeczna, bezpieczeństwo i zdrowie
Cel strategiczny Nr 1 – Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego
Kierunek działań 4: Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu życia
Cel strategiczny IV: Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni
Kierunek działań 4: Kształtowanie ośrodków wiejskich
3. Strategią Rozwoju Turystyki w Województwie Śląskim na lata 2004 – 2013
Cel strategiczny 3: Rozwój produktu markowego - turystyka na terenach wiejskich
4. Programem Odnowy Wsi Województwa Śląskiego na lata 2006 – 2010
Cel szczegółowy 2: Zachowanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszarów wiejskich województwa oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych do tworzenia produktu lokalnego wspierającego rozwój tych obszarów
5. Strategią Rozwoju Gminy Sośnicowice na lata 2001-2012.
Cel Strategiczny 1 – Nowoczesna infrastruktura
Cel Strategiczny 4 – Zdrowe i mądre społeczeństwo
Do głównych kierunków działań, które pozwolą osiągnąć zamierzone cele strategiczne zaliczono:
 - rozwój tożsamości i więzi lokalnych,
 - wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy,
 - racjonalne gospodarowanie przestrzenią,

3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ŁANY WIELKIE

Miejscowość Łany Wielkie położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, w centralnej części powiatu gliwickiego i wschodniej części gminy miejsko – wiejskiej Sośnicowice.

Rys. 1 Lokalizacja miejscowości Łany Wielkie na tle województwa śląskiego, powiatu gliwickiego oraz gminy Sośnicowice

Łany Wielkie znajdują się w malowniczym zakątku na pograniczu Niziny i Wyżyny Śląskiej, na obszarze wielkiego kompleksu leśnego, między Opolszczyzną a Górnym Śląskiem. Razem z sołectwami Bargłówka, Kozłów, Sierakowice, Smolnica, Trachy, Tworóg Mały, Rachowice oraz miastem Sośnicowice tworzy Gminę Sośnicowice.

Łany Wielkie są dość atrakcyjnie położone w sąsiedztwie aglomeracji katowickiej (10 km do Gliwic, 33 km do Katowic, 20 km do Rybnika, 28 km do Kędzierzyna-Koźła). Aktualnie zamieszkuje tą miejscowość 721 mieszkańców co plasuje ją na 6 miejscu w Gminie.

Ze względu na malownicze i dogodne położenie, Łany Wielkie to jedna z atrakcyjniejszych miejscowości województwa śląskiego pod względem lokalizacji osiedli i małych zespołów mieszkaniowych, usług ukierunkowanych na rekreację i turystykę oraz obiektów wytwórczych wymagających szczególnie korzystnych warunków środowiska.

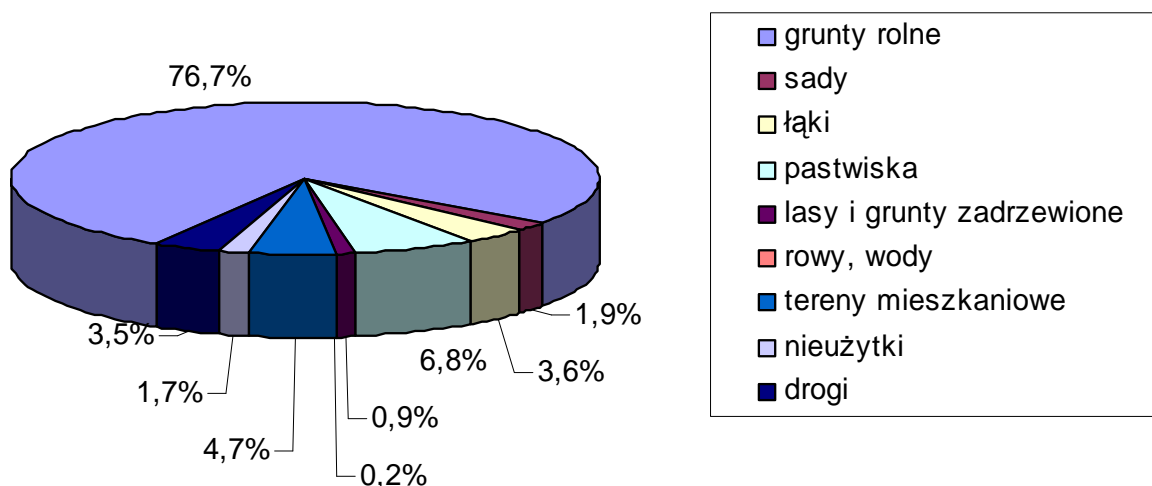
ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Pod względem zagospodarowania terenu miejscowość Łany Wielkie zajmuje obszar 6,23 km² co stanowi 5,3 % powierzchni gminy i plasuje ją 8 miejscu wśród wszystkich miejscowości Gminy Sośnicowice.

Tab. 1 Struktura zagospodarowania terenów na obszarze Gminy Sośnicowice

NAZWA JEDNOSTKI	POWIERZCHNIA OGÓŁEM	
	ha	% powierzchni gminy
Sośnicowice	1 168	10,1
Bargłówka	821	7,1
Kozłów	663	5,7
Łany Wielkie	623	5,3
Rachowice	2 869	24,7
Sierakowice	2 564	22
Smolnica	1 082	9,3
Trachy	1 509	12,9
Tworóg Mały	333	2,9
Miasto i Gmina	11 632	100

Struktura użytkowania terenu miejscowości Łany Wielkie wskazuje na dominujący rolniczy charakter – użytki rolne (grunty rolne, sady, łąki, pastwiska) stanowią 89 % powierzchni (Rys. 2). Znaczny udział zajmują również pastwiska – 6,8 % na co niewątpliwie miała wpływ obecność byłego PGR-u prowadzącego hodowlę bydła, która jest obecnie kontynuowana przez prywatne gospodarstwo rolne.

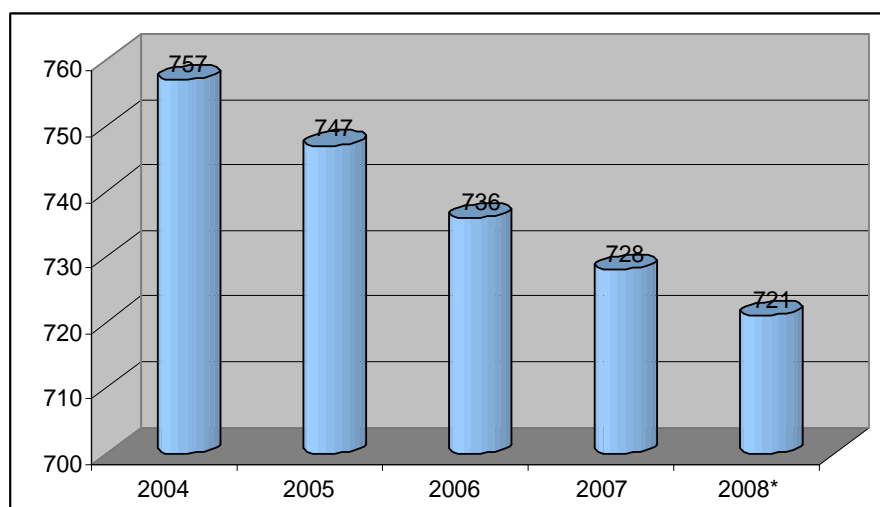

Rys. 2 Struktura użytkowania terenu sołectwa Łany Wielkie

DEMOGRAFIA

Mieszkańcy miejscowości Łany Wielkie stanowią liczącą 721 osoby społeczność, którą cechują właściwe dla mieszkańców tych stron cechy: pracowitość, rzetelność, gospodarność oraz przywiązanie do tradycji. Są to w większości zasiedzieli tu od pokoleń rdzenni Ślązacy, których doświadczenia historyczne z II Wojny Światowej nie tylko nie podłamały ducha ale jeszcze bardziej scementowały przywiązanie do tej ziemi i do tradycji z nią związanej.

Liczba ludności w miejscowości Łany Wielkie na przestrzeni ostatnich kilku lat nie uległa większym wahaniom, obserwuje się jednak nieznaczny jej spadek związany z ujemnym przyrostem naturalnym. W latach 2004 – 2008 liczba mieszkańców kształtowała się następująco:

* - stan na 31.03.2008

Rys. 3 Liczba mieszkańców miejscowości Łany Wielkie w latach 2004 - 2008

RYS HISTORYCZNY

Pierwsze wzmianki o łanach Wielkich datuje się na koniec XIII wieku, potem m.in. w rejestrze fundacyjnym z 1305 r., choć z całą pewnością pierwotne osiedle jest o wiele starsze i być może sięga czasów prehistorycznych. Wieś składała się pierwotnie z trzech wsi: Lana – Lana Virbere, Lana Colende i Lana Steconis. Sama nazwa miejscowości pochodzi od średniowiecznej jednostki miary powierzchni – łanu frankońskiego (24,2 ha), zwanego łanem wielkim – w odróżnieniu od łanu flamandzkiego (16,8 ha), zwanego łanem małym. Na przestrzeni dziejów nazwa miejscowości ulegała modyfikacjom. Pierwotna nazwa Lona Lany czyli Łany Wielkie w 1936 r. w ramach wielkiej akcji zniemczenia nazw miejscowości na Górnym Śląsku została zmieniona na Wieshuben, po okresie wojennym nazwa Łany Wielkie została przywrócona.

Od początku wieś należała do właścicieli Sośnicowic z którą była gospodarczo i społecznie ściśle związana. Wieś nie posiadała własnego kościoła i stąd mieszkańcy należeli do parafii w Sośnicowicach. Wedle zapisu Triesta, około XIX wieku do posiadłości szlacheckich w łanach Wielkich należały trzy majątki – jeden we wsi, drugi w przysiółku Wesoła, wzmiankowany już w 1783 roku z młynem wodnym blisko Sośnicowic oraz trzeci zwany Kartowiec, w odległości 1 mili od Sośnicowic w kierunku Kozłowa. Owe blisko siebie leżące, samodzielne, małe wioski tworzyły jedną gminę w której było 17 gospodarstw chłopskich, 25 zagrodników i 21 chałupników. Pełnomocnikiem księcia raciborskiego Wiktora w folwarkach w łanach Wielkich był na przełomie XIX i XX wieku zarządca Hirsch, który także corocznie za opłatą wydierżawiał tutejsze tereny łowieckie. Idąc od Kozłowa do łan Wielkich skręca się na północy koło byłego majątku i wchodzi się w drogę przez wieś. Idąc tą drogą na południe przechodzi się przez wąwóz, na którego zachodnim wzniesieniu znajdują się gospodarstwa, natomiast po wschodniej stronie na nieco bardziej stromym zboczu stoją domy. Na południowym krańcu wsi, na kurhanie stoi kaplica Św. Nepomucena powstała w 1780 r., przed którą w jednym szeregu stały cztery potężne lipy. Kurhan, który można dostrzec z Sośnicowic z ulicy Łabędzkiej ma swoją legendarną przeszłość, która bierze się z okresu wojny 30 – letniej (1618 – 1648). Stare podania mówią, iż pochowano w nim szczątki żołnierzy z tego okresu poległych w walce z miejscowymi chłopami. Istnieją również przypuszczenia, że było tu jakieś grodzisko z XII/XIII wieku. Przy figurze Św. Nepomucena co roku odprawiane jest Nabożeństwo Majowe. Ponadto w odległości ok. 200 m znajduje się druga kapliczka, Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, której powstanie datuje się na 1915 rok.

Funkcjonowała w łanach Wielkich podobnie jak w innych miejscowościach od końca XIX wieku do początku lat 80 XXI wieku Ochotnicza Straż Pożarna posiadająca swoją remizę.

Największą zasługę w ożywieniu kulturalnym wsi miała istniejąca od przełomu XVII/XIX wieku katolicka szkoła. Budynek szkoły istnieje do dziś jednak nie pełni już funkcji edukacyjnych. Po kilku gruntownych remontach aktualnie swoją siedzibę

mają w nim jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach - Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Ekonomiki Oświaty, Zdrowia i Kultury.

Z życia kulturalnego wymienić należy ponadto prężnie działające w latach przedwojennych Towarzystwo Gier i Sportów Zimowych, którego prezesem był ówczesny rektor miejscowej szkoły Kansy oraz powstały w 1920 roku chór o nazwie „Słowik”, a także Towarzystwo Górnoślązaków. Działalność tych organizacji w latach współczesnych nie jest kontynuowana.

Z uwagi na fakt, iż wieś leżała nieco na uboczu wielkich przemian gospodarczych i kulturalnych zachowało się mało śladów w postaci archiwalnych dokumentów. Miejscowość należała do parafii Sośnicowice lecz dokumenty mogące świadczyć o przeszłości tej pięknej wsi zostały zniszczone po najściu bolszewickiej soldateski w 1945 r. Z nielicznych wiadomości z XIX wieku wiadomo że majątek należał do księcia raciborskiego. Po wybuchu II Wojny Światowej, powstały w tym rejonie grupy oporu. Jedną z nich kierował Marcin Głuch, mieszkaniec Łan Wielkich, polski działacz narodowy, posądzony przez hitlerowców o udział w napaści na radiostację w Gliwicach 31 sierpnia 1939 r. (jak wiadomo napaść była sfinansowana przez samych hitlerowców). Kierował on akcjami w rejonie Gliwic, został aresztowany i osadzony w obozie w Oświęcimiu.

STRUKTURA PRZESTRZENNA MIEJSCOWOŚCI

Wieś jest typową wsią szeregową czy łańcuchówką o zabudowie wzdłuż drogi wedle ukształtowanego terenu. Jej południowa część ciągnie się wzdłuż długiej nizin, przez którą równoległe do drogi wiejskiej płyną małe strumyki. Zabudowa wsi ma układ owalnicowo – historyczny tym cenniejszy, że jest on zachowany wraz z układem łańcuchowym pól rozłożonych po wschodniej stronie zabudowy. Od strony północnej wieś zamykają zabudowania folwarczne z XIX wieku i obiekty współczesnego gospodarstwa rolniczego, dawniej PGR obecnie użytkowane przez firmę „BUTOR”. Szosa Sośnicowice – Kozłów biegnie obok wsi równoległe do wiejskiej drogi. Wieś nie posiada centralnego placu mogącego pełnić funkcję rynku/placu targowego ani deptaku.

4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI ŁANY WIELKIE

ZASOBY PRZYRODNICZE

W granicach administracyjnych miejscowości Łany Wielkie nie ma Parków Krajobrazowych, natomiast w odległości ok. 4 km w kierunku południowym znajduje

się otulina Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”

Wśród obiektów o dużych wartościach przyrodniczych wskazanych do objęcia ochroną prawną w miejscowości Łany Wielkie wymienić należy m.in.:

- Cztery dęby szypułkowe o obwodach od 240 do 395 cm rosnące pomiędzy kapliczką barokową a stawem, będące pomnikami przyrody – nr 233 rejestru pomników przyrody województwa śląskiego
- Starodrzew w formie alei kasztanowców rosnących wzdłuż drogi powiatowej nr 14101 biegnącej lasem w kierunku Rachowic
- Doliny cieków wodnych dopływających do potoku Sośnicowickiego o atrakcyjnym urzeźbieniu terenu i zróżnicowanej gatunkowo roślinności

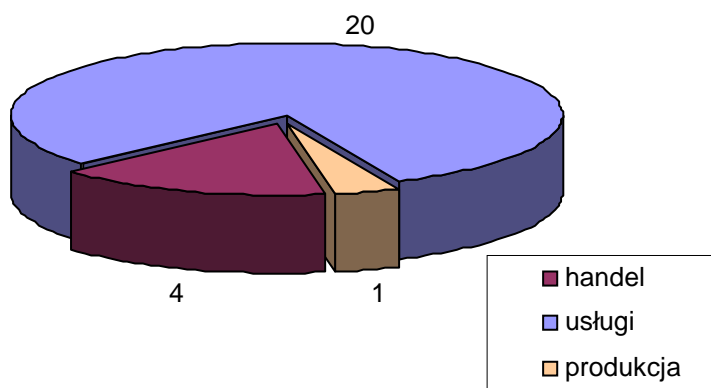
DZIEDZICTWO KULTUROWE

Bogata historia miejscowości Łany Wielkie powoduje, iż nie brakuje w niej obiektów o bogatej wartości historycznej i kulturowej, podlegające ochronie prawnej lub też wskazane do ochrony. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- Średniowieczny kurhan mogący być pozostałością po grodzisku z XII – XIII wieku – wpisany jako stanowisko archeologiczne nr 2 w gminie do rejestru zabytków pod nr 1092/69
- Barokowa kapliczka Św. Nepomucena z 1780 r. na kurhanie, murowana z cegieł i otynkowana, z dwuspadowym dachem. Wewnątrz kaplicy znajdują się stiukowe późnobarokowe rzeźby Św. Nepomucena o wysokości 138 cm oraz dwóch aniołów. Przy kapliczce co roku odprawiane są Nabożeństwa Majowe oraz procesje w czasie tzw. „dni krzyżowych”.
- Kapliczka przydrożna Św. Teresy od Dzieciątka Jezus z 1915 roku przy ul. Wiejskiej. Z kapliczki tej zabierano większą i mniejszą figurę, aby je przystroić i nieść uroczyście podczas procesji wielkanocnej bądź odpustowej, który przypada 1 października.
- Krzyż przydrożny przy ul. Łabędzkiej z początków XX wieku
- Historyczny układ ruralistyczny z zachowanym owalnicowo przebiegiem dróg oraz układem łanowym pól wyprowadzonym według granic działek z zabudową
- Założenie folwarczne z XIX wieku obejmujące zabudowania gospodarcze, budynek mieszkalny i niewielki park ze starodrzewiem
- Budynek byłej szkoły podstawowej, powstały na przełomie XVIII i XIX wieku

GOSPODARKA I ROLNICTWO

W miejscowości Łany Wielkie brak jest dużych zakładów przemysłowych, co jest niewątpliwym atutem sołectwa z punktu widzenia dbałości o środowisko naturalne. Aktualnie zarejestrowanych jest 25 podmiotów gospodarczych wśród których zdecydowanie dominują usługi – 20, podmiotów zajmujących się handlem zarejestrowano 4, natomiast produkcją 1. Strukturę działalności gospodarczej w miejscowości Łany Wielkie przedstawia rysunek 4.

Rys. 4 Struktura zróżnicowania podmiotów gospodarczych w Łanach Wielkich

Do największych przedsiębiorców prowadzących swą działalność w Łanach Wielkich zaliczyć należy:

- P.P.H. Gospodarstwo Rolne „BUTOR”
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „Agroplast” Andrzej Świątek
- Pizzeria u Rudika
- P.P.H.U. „Techrol”
- Zakład Kamieniarski „MUS” Jerzy Dereń
- Mathias Machines Trading & Service Poland
- Autoserwis Knapik

Z uwagi na dominujący charakter gruntów rolnych, głównie III i IV klasy bonitacyjnej w Łanach Wielkich znaczną rolę odgrywa rolnictwo związane z produkcją rolniczą i hodowlą. Ma to niewątpliwie związek z funkcjonującym jeszcze do początku lat 90 w miejscowości PGR-em prowadzącym głównie hodowlę bydła. Obecnie majątkiem byłego PGR-u zarządza firma „BUTOR”, której podstawową formą produkcji jest uprawa zbóż, ponadto kontynuuje hodowlę bydła w ilości ok. 500 sztuk. Firma „BUTOR” jest największym gospodarstwem rolnym zarówno w Łanach Wielkich jak i w całej gminie Sośnicowice. Użytkuje ponad 380 ha arealem własnym jak i dzierżawionym, którego dominująca część znajduje się w Łanach Wielkich, natomiast pozostała w Kozłowie i Sośnicowicach. Oprócz firmy „BUTOR” w Łanach Wielkich istnieje ok. 20 niewielkich gospodarstw rolnych zajmujących się głównie podstawową lokalną produkcją rolną.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Miejscowość Łany Wielkie jest w 100% objęta siecią wodociągową, która zasilana jest z trzech studni głębinowych. Ujmowana woda posiada jednak ponadnormatywne zawartości żelaza i manganu, dlatego przed podaniem do sieci wodociągowej wymagane jest jej uzdatnienie. W Łanach Wielkich brak jest kanalizacji sanitarnej. Według Programu Ochrony Środowiska budowa sieci kanalizacji sanitarnej przewidziana jest na lata 2011 - 2012. Odpadami, a także selektywną zbiórką odpadów i recyklingiem zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sośnicowicach. Pozostałe odpady z terenu sołectwa unieszkodliwiane są poprzez lokowanie ich na nowoczesnym składowisku w miejscowości Trachy o pojemności całkowitej 5800 Mg.

Sołectwo Łany Wielkie posiada dogodne połączenia drogowe z Gliwicami, Kędzierzynom-Koźle, Rybnikiem oraz Raciborzem. Przez Łany Wielkie przebiegają dwie drogi powiatowe (ulice: Łabędzka i biegnąca lasem w kierunku Rachowic droga nr 14101) oraz pięć dróg gminnych (ul. Wiejska, Polna, Boczna, Wesota, Szkolna), a także przez północno – wschodnią część miejscowości autostrada A4. W niedalekiej przyszłości przez tereny sąsiadujące od południa z Łanami Wielkimi przebiegać będzie obwodnica Sośnicowic, która łączyć się będzie z autostradą A4 przez węzeł Ostropa, przez co w znaczny sposób poprawi dostępność komunikacyjną miejscowości oraz wpłynie na podniesienie jej atrakcyjności inwestycyjnej.

Miejscowość aktualnie nie jest zgazyfikowana, istnieje jednak możliwość zgazyfikowania dzięki przebiegającemu przez sąsiednie sołectwo Kozłów wysokoprężnego Dn 500.

W Łanach Wielkich brak jest również sieci c.o., powoduje to, że mieszkania ogrzewane są głównie piecami węglowymi lub w znikomym stopniu przy zastosowaniu lokalnych kotłowni na olej opałowy lub energię elektryczną. Powstające w ten sposób źródła emisji niskiej są głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza.

Dostawy energii elektrycznej odbywają się z magistrali sieci elektroenergetycznych 110, 220 i 400 kV. Pod względem dostawy energii elektrycznej układ zasilania miejscowości jest wystarczający. Większość ulic w Łanach Wielkich jest oświetlona.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA, KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

Na terenie Łan Wielkich w budynku byłej szkoły podstawowej działają jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Sośnicowicach, mianowicie Zespół Ekonomiki Oświaty, Zdrowia i Kultury oraz Ośrodek Pomocy Społecznej.

W zakresie oświaty w tym samym budynku działa Przedszkole zapewniając opiekę dzieciom młodszym. Do Szkoły Podstawowej dzieci z Łan Wielkich uczęszczają do Kozłowa, natomiast do Gimnazjum do Sośnicowic.

SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Mimo, iż główny ciężar imprez sportowych i masowych przejął w gminie Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz hala sportowa w Centrum Oświatowym w Sośnicowicach, to w Łanach Wielkich prężnie działa klub piłkarski „Sokół Łany Wielkie”. Stadion na 500 miejsc znajduje się przy ul. Łabędzkiej, nie posiada jednak zaplecza socjalnego, co stanowi istotny mankament tego obiektu. Boisko sportowe w Łanach Wielkich stanowi główne miejsce organizowania imprez, przede wszystkim sportowych, ale również lokalnych imprez kulturalnych, gromadząc za każdym razem ogromne rzesze mieszkańców całej Gminy. Ponadto, w aspekcie turystyki i rekreacji w miejscowości dominuje turystyka rowerowa, występują również doskonałe warunki do uprawiania turystyki pieszej oraz konnej. Służą temu wytyczone trasy rowerowe i spacerowe w miejscowości, które mają swoją kontynuację w pobliskim lesie tworząc malownicze szlaki. Nadmienić również należy, iż w niedalekiej przyszłości powstanie przy pomocy funduszy strukturalnych UE sieć tras rowerowych obejmujących również miejscowość Łany Wielkie co dodatkowo wpłynie na uatrakcyjnienie miejscowości dla pasjonatów turystyki rowerowej.

5. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SPOŁECZEŃSTWO	
<ul style="list-style-type: none"> - duży udział ludności w wieku produkcyjnym - wysoki stopień integracji społeczeństwa - średni poziom zamożności ludności - silne poczucie tożsamości i więzi lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> - mały odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (niż demograficzny) - duży udział ludności z wykształceniem podstawowym i zawodowym - bardzo niski przyrost naturalny - małe zaangażowanie społeczeństwa w działalność społeczną - brak organizacji spędzania wolnego czasu dla młodzieży
ŚRODOWISKO NATURALNE	
<ul style="list-style-type: none"> - bardzo niskie zanieczyszczenie środowiska - bezpośrednie sąsiedztwo lasów - atrakcyjne przyrodniczo tereny - atrakcyjne trasy spacerowo – rowerowe - brak na terenie miejscowości dużych emiterów zanieczyszczeń środowiska naturalnego - uregulowana gospodarka odpadami stałymi 	<ul style="list-style-type: none"> - uciążliwe tradycyjne ciepłownictwo (niewielki udział kotłowni olejowych, bądź gazowych) - duże obciążenie ruchu drogowego ulicy Łabędzkiej (wysoki poziom hałasu) - mała świadomość ekologiczna społeczeństwa

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie i realizacja inwestycji w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego - bliski kontakt z Instytutem Ochrony Roślin, który ma siedzibę w Sośnicowicach 	
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
<ul style="list-style-type: none"> - pełne zwodociągowanie - nowoczesna sieć telekomunikacyjna - obiekty sportowe - oświetlenie ulic - wysoka estetyka 	<ul style="list-style-type: none"> - brak kanalizacji - brak gazyfikacji - mała liczba mieszkań komunalnych - uboga baza gastronomiczna - niedostateczna ilość obiektów infrastruktury drogowej - brak rozstrzygnięć związanych ze zmniejszeniem obciążenia ruchu samochodowego (brak obwodnicy) - brak zaplecza obiektów sportowych
GOSPODARKA	
<ul style="list-style-type: none"> - spora liczba mikro i małych przedsiębiorstw - dwa banki w pobliskich Sośnicowicach prowadzące obsługę podmiotów gospodarczych - duży udział podmiotów gospodarczych prowadzących działalność usługową - brak na terenie Sośnicowic dużych przedsiębiorstw sektora przemysłu ciężkiego wymagających restrukturyzacji 	<ul style="list-style-type: none"> - brak instytucji wspierania biznesu - liczne rozdrobnione gospodarstwa rolne - przewaga małych podmiotów gospodarczych o statusie mikroprzedsiębiorstw - słabe współdziałanie firm i instytucji
ZAGOSPODAROWANIE TERENU	
<ul style="list-style-type: none"> - bardzo korzystna lokalizacja miejscowości względem dużych miast (Gliwice, Kędzierzyn-Koźle, Racibórz), ważniejszych drogowych szlaków komunikacyjnych oraz KSSE - autostrada A4 przebiegająca przez północno-wschodnią część miejscowości - duże zainteresowanie terenami budowlanymi - wolne tereny pod inwestycje 	<ul style="list-style-type: none"> - brak rozstrzygnięć dotyczących rozwiązania problemu obciążenia ruchu samochodowego (obwodnica) - brak rozwoju budownictwa komunalnego - brak uzbrojonych terenów pod inwestycje

SZANSE	ZAGROŻENIA
OTOCZENIE RYNKOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - duży ruch inwestycyjny w KSSE zlokalizowanej w sąsiedztwie (Opel Polska, Roca, Mecalux) - zapotrzebowanie na mieszkania komunalne (tendencja rosnąca) - dobrze funkcjonujące firmy różnych branż 	<ul style="list-style-type: none"> - małe zapotrzebowanie na usługi kulturalne - wzrost bezrobocia związany z restrukturyzacją przemysłu górniczego, a co za tym idzie wzrost zapotrzebowania na usługi opieki społecznej - niewystarczające środki finansowe na remonty istniejących bądź budowę nowych mieszkań komunalnych
OTOCZENIE DEMOGRAFICZNE I SPOŁECZNE	
<ul style="list-style-type: none"> - napływ ludności spoza gminy wynikający z większego zainteresowania mieszkańców dużych aglomeracji miejskich osiedlaniem się poza miastem - rosnący poziom wykształcenia - zasoby historyczne wraz z zabytkami 	<ul style="list-style-type: none"> - starzenie się społeczeństwa (niski przyrost naturalny) - zjawiska zachodzące w gospodarce regionu (restrukturyzacja górnictwa, trudna sytuacja w rolnictwie) mogą spowodować wzrost bezrobocia, a co za tym idzie powstanie stref ubóstwa oraz zmniejszenie moralności

SZANSE	ZAGROŻENIA
	mieszkańców – niska aktywność kulturalna mieszkańców
OTOCZENIE KONKURENCYJNE/KOOPERACYJNE	
– bliskość dużych aglomeracji (Gliwice, Rybnik, Racibórz, Kędzierzyn-Koźle), ponadto sąsiedztwo Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, daje szanse dla rozwoju sfery gospodarczej (kontrakty z inwestorami lokującymi swój kapitał w KSSE, spadek bezrobocia, napływ nowych technologii, podniesienie kwalifikacji pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia) – autostrada A4 z nieodległym węzłem Ostropa – wzrost wartości nieruchomości dzięki planowanej budowie obwodnicy Sośnicowic przebiegającej w pobliżu południowych granic miejscowości łączącą drogę 408 Gliwice-Sośnicowice-Kędzierzyn-Koźle z autostradą A4	– zagrożenia związane z autostradą, głównie zanieczyszczenie powietrza oraz gleb – bariera wysokich kosztów ekologicznego ogrzewania

6. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH LOKALNĄ SPOŁECZNOŚĆ W OKRESIE 7 LAT

KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ŁANY WIELKIE

W oparciu o przeprowadzoną analizę mocnych i słabych stron jak również szans i zagrożeń rozwoju miejscowości Łany Wielkie, a przede wszystkim w oparciu o rzeczywiste potrzeby i oczekiwania mieszkańców miejscowości, główne kierunki rozwoju miejscowości Łany Wielkie zostały podzielone umownie na obszary będące najistotniejszymi polami działania, mianowicie:

- Ekologia
- Gospodarka
- Infrastruktura
- Przestrzeń
- Społeczność

Głównym założeniem jest przywracanie właściwych relacji między podstawowymi sferami życia, zwłaszcza w relacji środowisko przyrodnicze – gospodarka lokalna – poziom życia ludności. Na tej podstawie określono działania priorytetowe przedstawiające się następująco.

Działania priorytetowe podejmowane w obszarze **ekologii**:

- realizacja programu ochrony środowiska oraz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców (budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości, ochrona powietrza poprzez likwidację niskiej emisji, ochrona lasów i ustanowienie obszarów chronionych na terenach przyległych, edukacja ekologiczna społeczności Łan Wielkich)
- przeciwdziałanie degradacji i zagrożeniom środowiska naturalnego (kontrola zbiorników bezodpływowych, prawne egzekwowanie w zakresie składowania odpadów w gospodarstwach domowych)
- stworzenie warunków do wykorzystania odnawialnych źródeł energii (promocja alternatywnych źródeł energii, zmiana systemów grzewczych w obiektach użyteczności publicznej)

Działania priorytetowe podejmowane w obszarze **gospodarki**:

- tworzenie warunków dla napływu kapitału zewnętrznego (lokalny system podatków, dobra infrastruktura drogowa)
- umożliwienie rozwoju bazy turystycznej (stworzenie warunków rozwoju małej gastronomii, wykorzystanie zasobów naturalnych, agroturystyka)
- stworzenie warunków do lepszego rozwoju istniejących firm (oferta terenów pod inwestycje, partnerstwa publiczno – prywatne)

Działania priorytetowe podejmowane w obszarze **infrastruktury**:

- decyzje i zadania związane z przyspieszeniem budowy obwodnicy drogi wojewódzkiej nr 408
- remont i podwyższanie standardu istniejącej sieci dróg i ich otoczenia (modernizacja oświetlenia ulicznego, remont nawierzchni dróg, budowa chodników)
- uzbrajanie terenów inwestycyjnych (media, kanalizacja, drogi dojazdowe)
- stworzenie warunków do zachowania dziedzictwa kulturowego

Działania priorytetowe podejmowane w obszarze **przestrzeni**:

- wykorzystanie korzystnego położenia miejscowości Łany Wielkie dla jej szybszego i dynamiczniejszego rozwoju (obszary turystyki weekendowej, obszary rekreacji pobytowej)
- tworzenie warunków do rozwoju i aktywnego uczestnictwa w strukturach współpracy lokalnej (udział w przedsięwzięciach gminnych jak i ponadgminnych)
- zadania zmierzające do zagospodarowania przestrzeni publicznej

Działania podejmowane w obszarze **społeczności** powinny obejmować:

- utworzenie centrów kultury oraz miejsc wypoczynku rekreacji i sportu (rozbudowa i doposażenie istniejącej bazy sportowo – rekreacyjnej, wspieranie organizacji sportowych, rozszerzenie dostępności do bazy sportowej i rekreacyjnej)
- przeciwdziałanie migracji młodych wykształconych mieszkańców
- stworzenie warunków do większej aktywności i zaangażowania mieszkańców w życie miejscowości

WYKAZ PLANOWANYCH DO REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE 7 LAT

Przy wyborze zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w okresie najbliższych 7 lat kierowano się priorytetami określającymi główne kierunki rozwoju miejscowości. Plan tychże zadań inwestycyjnych przygotowany został wspólnie z mieszkańcami Łan Wielkich tak, by realizowane inwestycje odpowiadały rzeczywistym potrzebom mieszkańców. Realizacja poszczególnych zadań ma przede wszystkim przyczynić się do podniesienia standardu życia i pracy w miejscowości. Planowane przedsięwzięcia zaktywizują mieszkańców do działań prospołecznych, a w konsekwencji przyczynią się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości i jej okolic. Podejmowane działania w znacznym stopniu umożliwią zachowanie szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego i wykorzystania wszystkich walorów sołectwa.

Wykaz planowanych zadań ma charakter otwarty a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości finansowania oraz zmiany hierarchii priorytetów. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez radnych, stowarzyszenia i nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe, sektor publiczny i prywatny. Są jednak zadania strategiczne, które nie należą do zadań własnych Gminy. Realizacja powyższych zadań możliwa jest tylko przez władzę publiczną szczebla wojewódzkiego oraz powiatowego przy wykorzystaniu środków pozabudżetowych.

Zbiórcze zestawienie zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji przedstawia poniższa tabela

Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Szacunkowa wartość zadania [PLN]	Źródła finansowania
Poprawa infrastruktury okołosportowej poprzez budowę szatni na boisku sportowym w Łanach Wielkich	<ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie warunków do rozwoju sportu • Podnoszenie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży • Propagowanie zdrowego i sportowego trybu życia 	społeczność lokalna, dzieci, młodzież	2008/2009	950 000	PROW 2007-2013 Budżet Gminy
Budowa chodnika przy ul. Łabędzkiej ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego • Kształtowanie przestrzeni publicznej miejscowości 	społeczność lokalna	2008/2009	300 000	Budżet pow. gliwickiego Budżet Gminy
Modernizacja trasy rowerowej nr 15 w ramach projektu „Zaplecze aktywnej turystyki rowerowej zachodniej części subregionu centralnego” ²	<ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie warunków do rozwoju turystyki rowerowej • Podnoszenie atrakcyjności turystycznej miejscowości • Propagowanie zdrowego i sportowego trybu życia 	społeczność lokalna, turyści	2009/2010	590 000 ³	RPO WŚL 2007 – 2013 Budżet Gminy
Budowa parkingu przy ul. Wiejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego • Kształtowanie przestrzeni publicznej miejscowości • Podnoszenie atrakcyjności turystycznej miejscowości 	społeczność lokalna, turyści	2010	150 000	PROW 2007-2013 lub RPO WŚL 2007 - 2013 Budżet Gminy
Budowa kanalizacji sanitarnej	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa środowiska naturalnego, ochrona wód i gleb • Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości 	społeczność lokalna	2011 - 2012	3 300 000	Fundusze strukturalne UE WFOŚiGW Budżet Gminy
Budowa obwodnicy drogi nr 408 ⁴	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności komunikacyjnej miejscowości • Wzrost wartości nieruchomości • Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości 	społeczność lokalna	b.d.	b.d.	Fundusze strukturalne UE Budżet woj. śląskiego
Wykonanie nawierzchni bitumicznej na ul. Szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego • Kształtowanie przestrzeni publicznej miejscowości 	społeczność lokalna, turyści	2011	350 000	Budżet Gminy

1. Zadanie realizowane będzie przez Zarząd Dróg Powiatowych w Gliwicach ze środków powiatu gliwickiego i dotacji celowej budżetu gminy Sośnicowice
2. Modernizacja trasy rowerowej nr 15 realizowana będzie jako element projektu „Zaplecze aktywnej turystyki rowerowej zachodniej części subregionu centralnego” współfinansowanego ze środków UE w ramach Programu Rozwoju Subregionu Centralnego wchodzącego w skład Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013. Projekt „Zaplecze ...” realizowany jest w partnerstwie z wszystkimi gminami powiatu gliwickiego i Starostwem Powiatowym w Gliwicach jako liderem projektu
3. Kwota dotyczy całości projektu, w chwili obecnej trudno oszacować ile wyniesie tylko modernizacja trasy nr 15
4. Zadanie w całości realizowane będzie przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach

ZADANIA PLANOWANE DO DOFINANSOWANIA W RAMACH DZIAŁANIA „ODNOWA I ROZWÓJ WSI” PROW 2007 - 2013

- Poprawa infrastruktury okołosportowej poprzez budowę szatni na boisku sportowym w Łanach Wielkich

W wyniku realizacji zadania powstanie zaplecze socjalne boiska sportowego zlokalizowanego na działce nr 310/1 przy ul. Łabędzkiej w Łanach Wielkich. Boisko sportowe o wymiarach 120 m x 65 m przeznaczone jest do piłki nożnej i użytkowane jest przez Klub Sportowy „Sokół” Łany Wielkie. Aktualnie boisko nie posiada, żadnego zaplecza socjalnego, jedynym obiektem budowlanym na terenie boiska jest stalowa trybuna z drewnianymi siedziskami na 100 miejsc, brak jest innych zabudowań.

Celem projektu jest poprawienie warunków do uprawiania sportu, zarówno przez zawodników klubu jak również mieszkańców miejscowości, głównie dzieci i młodzieży, którym projektowany obiekt będzie udostępniony. Pociągnie to za sobą podniesienie sprawności wśród młodych mieszkańców miejscowości oraz przyczyni się do propagowania zdrowego i sportowego trybu życia.

Projektowany budynek będzie budynkiem jednokondygnacyjnym z poddaszem użytkowym. W części parterowej zaprojektowano szatnie z zapleczem sanitarnym i prysznicami, przystosowane do osób niepełnosprawnych, saunę, magazyny sprzętu, magazyn podręczny oraz pomieszczenia administracyjne i kotłownię. Budynek zaprojektowano jako jednobryłowy, przykryty dachem dwuspadowym.

Wymiary budynku włącznie z zewnętrznymi schodami stalowymi: 20,05 m x 12,64 m. Po stronie południowo – zachodniej działki przewidziano 10 miejsc parkingowych 2,5 m x 5,0 m w tym jedno dla osób niepełnosprawnych.

Całkowita wartość projektu wynosi 950 000 PLN, realizację zadania przewiduje się w latach 2008/2009.

Zadanie jest w pełni przygotowane do realizacji, posiada pełną dokumentację projektową, wszelkie wymagane pozwolenia oraz środki finansowe na realizację zabezpieczone w budżecie Gminy Sośnicowice.

Planowana inwestycja odgrywać będzie dużą rolę dla społeczności lokalnej, związaną przede wszystkim ze zwiększeniem możliwości jej integracji, ale również będzie zapewniała warunki dla realizacji przedsięwzięć sportowych jak również kulturalnych na rzecz aktywizacji społecznej mieszkańców. Boisko sportowe wraz z zapleczem socjalnym służyć będą całej społeczności Łan Wielkich jako miejsce aktywnego spędzania czasu, spotkań i wypoczynku.

- Budowa parkingu przy ul. Wiejskiej

Zadanie polegać będzie na budowie parkingu przy ul. Wiejskiej w Łanach Wielkich na wysokości budynku byłej szkoły podstawowej, w którym aktualnie swoją siedzibę mają: Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Ekonomiki Oświaty, Zdrowia i Kultury, Przedszkole oraz Rada Sołecka. Parking zlokalizowany przy budynku użyteczności publicznej jest niewystarczający więc często interesanci zmuszeni są do parkowania na ul. Wiejskiej, niejednokrotnie bardzo utrudniając ruch. Stąd zrodziła się wśród mieszkańców inicjatywa wykorzystania terenu naprzeciwko omawianego obiektu przy ul. Wiejskiej na miejsca przeznaczone do parkowania samochodów. Planuje się wykonanie parkingu na odcinku ok. 70 m, wzdłuż ulicy Wiejskiej, który umożliwi płynność ruchu drogowego, a w konsekwencji pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo mieszkańców

Celem projektu będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego jak również kształtowanie przestrzeni publicznej miejscowości. Wpłynie również pośrednio na podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości poprzez lepszą dostępność nieodległych zabytków przyrody jak i dziedzictwa kulturowego w miejscowości (Kapliczki Św. Nepomucena na kurhanie, Kapliczki Św. Teresy od Dzieciątka Jezus)

Szacunkowy budżet projektu wynosi 150 000 PLN. Szczegółowe określenie kosztów będzie możliwe dopiero po opracowaniu dokumentacji projektowej i kosztorysu inwestorskiego dla przedmiotowej inwestycji.

Zadanie planowane jest do realizacji w dalszym horyzoncie czasowym przewidzianym na rok 2010.